

'De Grote Oorlog, oorzaken en gevolgen'

Een groot deel van het jaarprogramma bestaat uit een reeks lezingen over de eerste Wereldoorlog. Dit alles in het kader van de herdenking 100 jaar Duitse inval in 1914. De reeks lezingen kan als één geheel worden bekeken, maar wie wil kan deelnemen aan een of meerdere ervan.

Onze voorzitter, vanuit zijn studies en werk historicus, neemt de eerste lezing voor zijn rekening. Hij schetst de algemene toestand die tot de slachting geleid heeft. In zijn eigen woorden klinkt dat zo:

We staan op een zucht van een eeuwdrama. '14-18' Staat in ons geheugen gegrift als de Grote Oorlog. En dat is dit conflict zeker geweest! Waarom spreken we over een wereldoorlog? Door welke mechanismen en dieperliggende oorzaken kwam deze oorlog op gang? Met welke mentaliteit werd deze oorlog gevoerd? Liep dit dramatische verhaal af met de opluchting van de Wapenstilstand van 1918? De gevolgen op lange termijn waren veel dramatischer. Kortom, een historische situering van dit conflict toont ons dat het niet uit de lucht is komen vallen, toont ons dat de wereld naar nieuwe drama's werd georiënteerd.

Jos Henckens, voorzitter van de Pater Sangerskring en leraar geschiedenis aan het Koninklijk Atheneum van Overpelt.

dag/tijd: dinsdag 19 januari om 20.00 uur

locatie: De Beurs, Markt 7, Maaseik

inschrijven: niet nodig

prijs: leden 2 euro, niet-leden 3 euro

'Uitstap naar ROLDUC'

Rolduc is een voormalige abdij in Kerkrade. Zij speelde een grote rol in de geschiedenis van de Europese steenkoolwinning. De naam ontstond in de Franse tijd en is een samentrekking van Rode-le-duc (Hertogenrade). De abdij werd gesticht in 1104 door Albertus van Antoing op grond van Adelbert van Saffenberg aan de Ahr. In 1109 was de kloosterkerk klaar. In 1895 werd het gebeente van Albertus bijgezet in een sarcofaag met rijk beeldhouwwerk en werd de procedure voor zijn zaligverklaring opgestart. Na 1119 was Rolduc een klooster voor Augustijnse koorheren. Vanaf 1742 werd in eigen beheer aan kolenwinning gedaan. Concessies voor deze ontginning onder gemeentegronden volgden later in de 18de eeuw. In 1796 werd de abdij door de Fransen opgeheven. Van 1831 tot 1840 werd Rolduc een kleinseminarie voor het bisdom Luik. Daarna werd het een internaat voor jongens uit de betere rooms-katholieke kringen met oudleerlingen als bijvoorbeeld Lodewijk Van Deyssel en Alphons Ariëns. In 1946 werd Rolduc opnieuw een seminarie, nu voor het bisdom Roermond. Na restauratie werd Rolduc opengesteld als centrum voor scholen en congressen. Tijdelijk was er ook het mijnmuseum. Tegenwoordig is een deel in gebruik als hotel.

De geschiedenis van het klooster is bewaard gebleven via de 'Annales Rodensis'. We kunnen stellen dat Rolduc het oudste en best bewaard gebleven klooster van Nederland is. Wij bezoeken o.a. de Abdijkerk, de Rococobibliotheek en de

Bisschopszaal.

Programma

23-02-2013

Vertrek om 13.00 uur aan Cultuurcentrum Achterolmen te Maaseik (carpooling).

Rondleiding: van 14.00 tot 15.30 uur.

Samenzijn: van 15.30 tot 17.00 uur (met koffie, thee, vlaai).

Terugreis naar Maaseik: vanaf 17.00 uur.

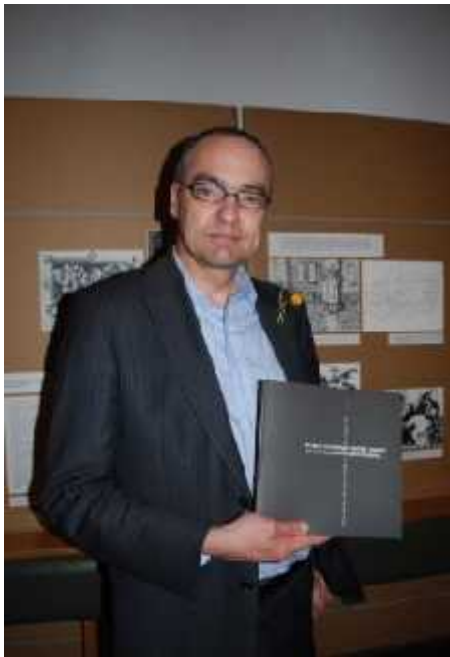
Prijs: € 15 (€ 12.50 voor de leden). Hierin zijn inbegrepen: de reiskosten, de kostprijs van de gidsen, twee koffie of thee, een stuk vlaai.

De Pater Sangerskring regelt de organisatie van de reiskosten.

Kan U bij de inschrijving vermelden of U vervoer nodig hebt dan wel of u nog plaatsen ter beschikking hebt?

[Abdij van Rolduc](#).

'Leven en werken in Maaseik tijdens de 1ste WO'

In het kader van onze reeks over de Eerste Wereldoorlog en na de inleidende lezing door Jos Henckens volgt nu een voordracht over het leven in Maaseik en omstreken aan de vooravond van de inval van 1914.

Als spreker hebben we onze rijksarchivaris, de heer Rombout Nijssenuitgenodigd. Speciaal voor deze lezing liet hij archiefonderzoek doen over onze contreien. Hoe leefden de mensen in het begin van de twintigste eeuw in onze streek? Hoe verdienden ze hun boterham? Hoe aten ze die boterham? Hoe woonden ze? Hoe werkten ze? Hoe leerden zij? Hoe baden zij?.

Dit is de tweede in de reeks die door onze kring dit jaar wordt georganiseerd met een oog op 2014, honderd jaar na de inval.

Zie ook [onze site](#).

dag/tijd: dinsdag 26 februari om 20.00 uur

locatie: De Beurs, Markt 7, Maaseik

inschrijven: niet nodig

prijs: leden 3 euro, niet-leden 4 euro

'Nacht van de geschiedenis, Vakmannen en -vrouwen', dinsdag 19 maart 2013 te Maaseik

In Maaseik richten we onze aandacht altijd op het rijke erfgoed van de stad, waarin we elk jaar elementen uit de historische leefwereld evoceren via door gidsen geleide wandelingen en bezoeken, voordrachten door beslagen geschiedkundigen, een theatersketch of een andere evocatie. Dit jaar geven wij een aantal gerenomeerde, artistieke ambachten een podium.

Deze 11de Nacht draagt het thema 'De vakmannen en -vrouwen?'

Dit jaar zijn leden van de vereniging '[Pearls of Craftsmanship](#)' onze gasten.

De zorgvuldig uitgekozen leden promoten in Maaseik het vakmanschap van hoge kwaliteit en hun stuk voor stuk unieke bedrijven.

U maakt kennis met uiterst bekwame vaklui die naast een bijzondere artisanale kennis van historisch gegroeide traditionele toepassingen het vermogen bezitten om deze vakkennis ook te vertalen naar eigentijdse originaliteit. De bezoekers ontmoeten een groep van vakmensen die van duurzaamheid en traditie hun passie hebben gemaakt.

Het zijn stuk voor stuk parels van artisanale beroepen die U met hun originaliteit en breed perspectief weten te prikkelen en te inspireren.

Deelnemers

- A CE SOIR: Maaltpakken en hoeden
- Angel Barrero: Marmer decoratie technieken
- Atelier TRATTEGGIO: Kunstrestauratie
- Eddie Van Hoef: Schildertechnieken
- EMYSFEER: Stoffeerster
- Pascal Mestrom: Restauratie Kroonluchters
- Patrick Damiaens: Houtornamentist
- Apotheekmuseum: Musea Maaseik
- Peter Croonenberghs (in Zaal Van Eyck): Bier brouwen (o.a. de Jan Van Eyck Tripel)
- Speelgroep Van Eyck (in Zaal Van Eyck): sketsch van Herman Hendrikk

Op 19 maart kunt u zich aanmelden in het stadhuis op de Markt tussen 18.00 en 18.30 uur.

Start om 18.30 uur

Informatie en inschrijvingen voor 17

maart
2013 via: maaseik@davidsfonds.net of
telefonisch via +32 89 56 68 86.
De inschrijvingen zijn pas definitief na
voorafgaande overschrijving op:
453-4019391-92, IBAN:
BE12453401939192, BIC: KREDBEBB van
het Davidsfonds-Maaseik.
Prijs: € 12 (€ 10 voor de leden van de
organiserende verenigingen).

dag/tijd: dinsdag 19 maart 2013 van 18.00
tot 22.00 uur

locatie: Binnenstad Maaseik, Markt

inschrijven: zie hierboven

prijs: zie hierboven

'Maaseik, een bezette stad in de Eerste Wereldoorlog'

lezing door de heer Martin Boonen

In het kader van onze **zesdelige reeks over de Eerste Wereldoorlog** nodigen wij u van harte uit voor een voordracht over *Maaseik tijdens de Eerste Wereldoorlog*.

'Het begon allemaal op die laatste dag van juli 1914, toen om kwart over elf de klok van het stadhuis op de markt plots werd geluid om de eerste lichten van de Maaseiker jonge mannen voor de dienst op te roepen, terwijl ondertussen ook de stadsomroeper door de straten trok.

Het was mobilisatie en een ware paniekstemming maakte zich onmiddellijk van de bevolking meester. Het gevolg was al vlug te zien: in geen jaren meer waren de kerken gedurende de misvieringen zo druk bezocht geworden. Op vrijdag 1 augustus vertrokken alle klassen vanaf 1901, van Maaseik ruim negentig man. Ondertussen verspreidden zich, terwijl de jongens naar het leger vertrokken, de eerste berichten over de ware toedracht der feiten.'

Dit fragment staat in het boek 'Een Bezette Stad, Maaseik tijdens de Eerste Wereldoorlog 1914-1918' door Martin Boonen (152 bladzijden - prijs: 12,50 euro).

Martin Boonen is Maaseikenaar, was leraar aan het H. Kruiscollege en is een autoriteit in het onderzoek en publiceren over het Maaseiker Verleden.

dag/tijd: dinsdag 9 april 2013 om 20.00 uur

locatie: Cultuurcentrum Achterolmen, lokaal 3 te Maaseik

inschrijven: niet nodig

prijs: € 3 voor leden, niet-leden betalen € 4

Frans Dahmen

'De overlevingsstrategie van het Belgisch leger tijdens de eerste wereldoorlog'

Na de lezingen door de heren Jos Henckens en Rombout Nijssen, sluit de heer Vandeweyer sluit aan op onze reeks over de "Grote Oorlog". Dit keer vanuit een heel andere invalshoek.

Luc Vandeweyer vertelt ons over het 'overleven van het Belgisch leger': het ontsnappen aan de vernietiging door de vijand en dus zichzelf in stand houden als militaire machtsfactor. Maar onder die koepel heb je natuurlijk de strategie die de gewone soldaat gebruikte om persoonlijk te overleven waarbij niet alleen de vijandelijke soldaten maar ook de natuurelementen, de gebrekkige bevoorrading en gezondheidszorg een bedreiging vormden.

Dr. Luc Vandeweyer is historicus. Hij schreef talloze publicaties en boeken over de vredesbeweging, het Vlaams- nationalisme en de Eerste Wereldoorlog. Luc Vandeweyer is verbonden aan het Rijksarchief te Brussel. Als professioneel historicus is hij ervan overtuigd dat de Eerste Wereldoorlog niet alleen een ramp was voor de toenmalige generatie, maar dat de invloed van de gebeurtenissen ook nadien nog sterk heeft doorgewerkt, zelfs tot op de dag van vandaag.

In zijn lezing benadrukt hij de enorme doorwerking van deze oorlog tot in onze tijden toe.

dag/tijd: dinsdag 23 april om 20.00 uur
locatie: De Beurs, Markt 7, Maaseik
inschrijven: niet nodig
prijs: leden 3 euro, niet-leden 4 euro

'Lezing over het orgel en zijn muziek in de Sint-Annakerk, door Helmut De Backer en met muzikale demonstratie'

Een lezing van achter een orgelpupiter.
Een gevarieerd concert met uitgebreide duiding.

Aan de hand van de bouwgeschiedenis van het orgel van Aldeneik wordt u rondgeleid in de onbekende wereld van de orgelbouw en de orgelmuziek.

Onze gast is organist- orgelbouwer Helmut De Backer. De avond wordt muzikaal ondersteunt door Rein Van Bree.

Helmut De Backer (°Ninove - 1967), studeerde aan het Koninklijk Conservatorium van Brussel, waar hij o.a. eerste prijzen fuga (R. D'Haene), orgel (H. Verschraegen) en kamermuziek (A. Van Lysebeth) behaalde, naast pedagogische getuigschriften voor orgel, harmonie en kamermuziek. Tevens werden hem de bijzondere prijzen Horlait-Dapsens en A. Mailly toegekend. Tijdens de academiejaren 1991-1993 vervolmaakte hij zich voor orgel aan het Sweelinck-conservatorium te Amsterdam, bij de befaamde pedagoog dhr. J. Van Oortmerssen en diens assistent, dhr. P. Van Dijk. Hij rondde te Brussel zijn studie af met het diploma "Meester in de muziek". Thans is Helmut actief op verschillende terreinen: als docent toegepaste harmonie en coördinator Kwaliteitszorg aan het Koninklijk Conservatorium te Brussel als concert-organist, continuospeler en begeleider van solisten; als medewerker aan het vaktijdschrift "Orgelkunst"; Een overzicht van orgels van zijn hand vindt u [hier](#).

Neem een kijkje op de [website van de orgelbouwers](#).

Rein Van Bree is geboren in 1984 te Maaseik. Zij behaalde haar masterdiploma blokfluit, kamermuziek en lerarenopleiding met onderscheiding aan het Lemmensinstituut te Leuven bij Bart Coen en Bart Spanhove voor blokfluit en haar bachelordiploma zang bij Dina Grossberger en Dirk Snellings. Voor blokfluit volgde ze masterclasses bij o.m. Geert Van Gele, Kees Boeke, Pierre Hamon, Frédéric de Roos, Paul Leenhouts, Erik Van Nevel, Barthold Kuijken, Fumiharu Yoshimine, Maurice Van Lieshout, Pedro Memelsdorff, Marion Verbruggen en Valerie Horst. Ook heeft zij meegespeeld in verschillende operaproducties door Muziektheater Transparant en de Vlaamse Opera. Ze was eveneens medeoprichtster van het blokfluittrio Aquil'AlterA. Ze geeft les aan de academie te Oudenaarde en aan het muziekatelier te Kalken en is tevens lid van het oude muziek ensemble Mensurabilis. Voor zang heeft zij aan koorprojecten meegewerkt o.l.v. Ottavio Dantone, Kurt Bikkembergs, Louis Devos, Johan Duyck, Bart Van Reyn, Johan Van Bouwelen, Paul Schollaert, Dirk Snellings, Erik Van Nevel, Barthold Kuijken, Hendrik Vanden Abeele, Christoph Siebert, Marnix De Cat en Philippe Herreweghe. Ze zingt tevens in het ensemble Psallentes Dames o.l.v. Hendrik Vanden Abeele. Neem een kijkje op [haar website](#).

dag/tijd: donderdag 25 april 2013
om 20.00 uur

locatie: Sint-Annakerk Aldeneik

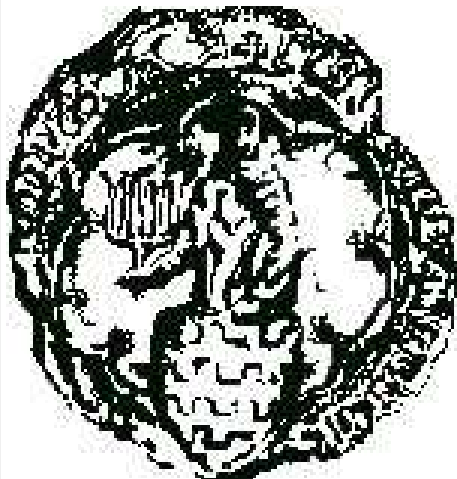
inschrijven: niet nodig

prijs: € 5 voor leden van de
organiserende verenigingen.

Niet-leden betalen € 7

De Kerkfabriek van Aldeneik, in samenwerking met de Pater Sangerskring en het Davidsfonds Maaseik, nodigen u van harte uit voor deze voordracht.

'Uitstap met bezoek aan Heemkring Hamont en de Achelse Kluis'

Het voorjaar zit eindelijk in de lucht: (hopelijk) ideaal om de lucht vol van bloesemgeur (en pollen) op te snuiven in onze groene provincie: **Hamont en Achel staan op het programma.**

In **Hamont** worden we welkom geheten door Luk Van de Sijpe, bestuurslid van de Geschied- en Heemkundige Kring 'De Goede <Loonse> Stede Hamont'. Hij wijst ons de weg naar en in hun Documentatiecentrum. Vervolgens maken we een kleine wandeling in de oude stad met fraaie teutenhuizen. In de neogotische Sint-Laurentiuskerk bewonderen we enkele middeleeuwse en barokke heiligenbeelden. Zeker ook de fraaie glasramen o.m. van de Gentse glasbrander Gust Ladon zijn topstukken. We sluiten Hamont af met een geleid bezoek aan de Napoleonsmolen.

In de herberg nabij de **Achelse Kluis** gaan we ons versterken met een tas koffie en een stuk vlaai of een Achelse trappist met een kaasschotel. Daarna wonen we de vespers van de Paters Trappisten bij.

De heemkundige kring De Goede Stede Hamont bestaat al 28 jaar. De vereniging beheert een uitgebreid bidprentenarchief en doet onderzoek naar plaatselijk erfgoed. Het bidprentenarchief namen zij over van broeder Dominicus de Jong van de Achelse Kluis. Het bevat een miljoen bidprentjes en 250.000 rouwbrieven, zowel Nederlandse als Belgische. Maar de voornaamste bezigheid van de heemkring is toch stamboomonderzoek. Zij beheren een schaduwarchief met kopies van alle gegevens van de burgerlijke stand en parochieregisters van 1650 tot 1900. Alles samen goed voor ruim twintig ton papier. Ook familiestukken zoals foto's, juwelen en zelfs kleding die zij ter beschikking krijgen, worden geïnventariseerd. Wekelijks ontvangen zij op dinsdag mensen die gegevens over hun herkomst zoeken.

12.45 uur: vertrek aan CC Achterolmen, Van Eycklaan 72 te Maaseik **via carpooling**. We rijden **via Kaulille** (in Lozen is de brug over het kanaal afgesloten).

13.30 uur: aankomst in Hamont (parking aan de Wal 18). Geleid bezoek aan Hamont o.l.v. Luk Van de Sijpe.

15.00 uur: geleid bezoek aan de Napoleonsmolen.

16.00 uur: vertrek naar de Achelse Kluis (Kluizerdijk Achel).

16.20 uur: koffie en vlaai of trappist en kaas in de herberg.

17.15 uur: bijwonen van de vespers in de kapel.

18.00 uur: terug naar Maaseik (let op, via Kaulille).

18.45 uur: aankomst in Maaseik.

dag/tijd: zaterdag 4 mei 2013

locatie: Hamont- Achel

inschrijven: voor 29 april, zie CONTACT

prijs: voor leden € 15, voor niet-leden € 17,50

Kan U bij de inschrijving vermelden of u vervoer nodig hebt dan wel of u nog plaatsen in uw auto ter beschikking hebt? Ook vermelden of u koffie/thee met een stuk vlaai dan wel een Achelse trappist met kaas verkiest?

'Oogklepdenken' door Ruben Mersch

OOGKLEPDENKEN - RUBEN MERSCH

We worden misleid door ons eigen brein. Dat is de conclusie van Ruben Mersch trekt in zijn begeesterde strooptocht tegen de idiote trekjes in onszelf. Oogkleppen belemmeren het uitzicht.

Ruben Mersch zet in 'Oogklepdenken' de oude strijd tegen de irrationaliteit voort met iets ironischer middelen. Dat geeft hier en daar leuke vonken en nieuwe manieren om bekende inzichten te verduidelijken. Het prikken in één aardappel om te zien of al de aardappelen gaar zijn, als beeld voor een steekproef bijvoorbeeld. En de openhartige bespiegelingen bij het gedrag van zijn vrouw en pasgeboren kindje. Zijn kronkelige loopbaan via filosofie, biologie en de farmaceutische industrie biedt hem een uitstekende basis om dat te doen.

Mersch bouwt zijn betoog grotendeels op de ook door hem bewonderde Daniel Kahneman.

Kahneman onderscheidt twee modules in ons denken. Een snel, reflexmatig en intuïtief denkcircuit en een traag, rationele, bedachtzame denkmodule. Dat eerste zorgt voor problemen als we daardoor te snel en voorbarige conclusies trekken. Het is vooral op dat evolutionair ingebakken snelle reactiesysteem dat Mersch zijn pijlen richt. Hij noemt het "onze innerlijke idoot".

Wandel mee met Ruben Mersch langs de valkuilen in ons denken (Lieven Scheire). Wat heeft Warren Buffett gemeen met een aap die Hamlet schrijft? Hoe bewijs je dat wc-ontstopper kanker kan genezen? Waarom werken dure geneesmiddelen dan goedkope?

Ruben Mersch studeerde filosofie en biologie aan de universiteit van Gent. Door een speling van het lot belandde hij na zijn studies in de farma-industrie. Toen hij zijn buik vol had van turning disease into profit, besloot hij iets zinvol met zijn leven te doen: **mensen opnieuw zelf leren denken.**

organisatie: Pater Sangerskring en Davidsfonds Maaseik
dag/tijd: donderdag 23 mei 2013 om 20.00 uur
locatie: De Beurs Maaseik
inschrijven: niet nodig
prijs: leden 2 euro, niet-leden 3 euro

Bezoek aan 'kunstsmid Guido Luyten van Roosteren' en aan 'Joods Grevenbicht'

Kunstsmid Guido Luyten in Roosteren

Op zaterdag 8 juni brengen wij een bezoek aan de authentieke kunstsmederij van de heer Guido Luyten. Deze kunstsmid laat u graag kennismaken met zijn creativiteit en vakmanschap. Naast een aantal replica's van Gaudi, maakt deze kunstsmid op ambachtelijke wijze siersmeedwerk, wapens en gebruiksvoorwerpen. Ook kunt u bij Luyten cursussen siersmeden volgen.

Joods Grevenbicht

Onder leiding van bestuurslid de heer Jean Knoors, wonend in Grevenbicht, maken wij een wandeling door Joods Grevenbicht, althans langs plekken die in nauwe relatie

stonden met het Joodse leven daar. Op 30 augustus 2012, aan de vooravond van hun overlijden in het vernietigingskamp Auschwitz-Birkenau, werden evenals elders ook in Grevenbicht de Joodse slachtoffers van de Holocaust herdacht. Dat gebeurde op initiatief van de Heemkundevereniging "Bicht" met een tentoonstelling in het Protestantse Kerkje, een wandeling door Joods Grevenbicht en een lezing door Jac. Lemmens over Joods leven in Limburg in zaal Aurora.

Joodse slachtoffers

Officieel staan zij op 31 augustus 1942 geregistreerd als slachtoffers van de Holocaust in het vernietigingskamp Auschwitz-Birkenau: Erna (13) en Julienne (11) Croonenberg samen met hun moeder Helena Zeligman (32). Vader Arthur Croonenberg (43), gelijktijdig met zijn gezin weggevoerd, kwam op 30 april 1943 ergens in Midden-Europa om het leven. Een maand later werd het bejaarde echtpaar Salomon (76) en Selma (75) Steinberg-Hertz, afkomstig uit Beek en korte tijd wonend in Grevenbicht omgebracht in het kamp Sobibor. Grootvader Gustaf Croonenberg (78) werd later op transport gezet en kwam op 14 mei 1943 om in kamp Sobibor.

Programma

13.15 uur: vertrek met auto's aan het Cultuurcentrum Achterolmen in Maaseik.
13.30 uur: rondleiding in de kunstsmederij van de heer Guido Luyten, Lanterdijk, Roosteren.
14.30 uur: vertrek naar Grevenbicht.
15.00 uur: Bijeenkomst op het Burgemeester Kottenplein, tevens gratis parkeergelegenheid.
15.10 uur: geleide rondwandeling door de heer Jean Knoors.
15.40 uur: bezoek aan de Jodenberg 16.00 uur: terug naar dorpskern. 16.15 uur: afsluiting met koffie en vlaai in café "Aurora", Raadhuisstraat 10.
17.00 uur: einde bezoek aan Grevenbicht.

Kennismaking met [edelsmid Guido Luyten](#).

dag/tijd: zaterdag 8 juni van 13.15 tot 17.00 uur
locatie: Roosteren en Grevenbicht
inschrijven: voor 1 juni bij JAN RUTTEN
Tel. +32 89 811 942, jan_rutten@skynet.be
prijs: leden 8 euro, niet-leden 10 euro

Bezoek aan 'Joods Amsterdam' op zondag 16 juni 2013

Op deze zondag in juni plannen we onze jaarlijkse grote uitstap met een bezoek aan Amsterdam. In de Joodse wijk bezoeken we achtereenvolgens de Portugese Synagoge, het Joods Historisch Museum en de Hollandsche Schouwburg.

De Portugese Synagoge is de oudste van Amsterdam en tegelijk één van de grootste ter wereld. Ze werd in 1675 gebouwd als afsluiting van een turbulent historische periode. Spaanse en Portugese Joden moesten omwille van de inquisitie hun land verlaten en vonden een onderkomen in Amsterdam, bekend van haar tolerantie. Zo ontstond een Portugees-Joodse gemeenschap in de stad, die voor de oorlog 4.300 leden telde. Architect Elias Brouwman vond zijn inspiratie in het grondplan van de tempel van Salomon in Jeruzalem. De gigantische stenen synagoge wist

op wonderbaarlijke wijze te ontsnappen aan de gruwel van de tweede wereldoorlog. Ze herbergt ook de Ets Haim-bibliotheek, die over de hele wereld bekend is.

Namiddag bezoeken we het Joods Historisch Museum, dat begin april de prestigieuze Nederlandse Museumprijs 2013 kreeg, een prijs die maar liefst € 100 000 waard is. Maar weinig steden kunnen bogen op zo'n mooi museum gewijd aan de geschiedenis en cultuur van de Joden. Het museum is ondergebracht in vier belendende oude synagogen. Het geheel oogt indrukwekkend en getuigt van het belang van de Joodse gemeenschap in Amsterdam in de 17de en 18de eeuw. In een mooi interieur gaat het voornamelijk over de Joodse identiteit, de Joodse cultus en godsdienst, de Joodse tradities, Israël, de vervolgingen en de overleving. Het museum wijdt niet erg uit over de Holocaust, maar gaat wel dieper in op de problemen van de Joodse gemeenschap na de oorlog.

Als slot brengen we een bezoek aan de Hollandsche Schouwburg: in 1893 gebouwd voor de Nederlandse Toneelvereniging gingen hier de toneelstukken van Herman Heijermans in première, bij voorkeur op kerstavond. In 1941 werd op last van de bezetter de naam gewijzigd in Joodse Schouwburg en mochten er alleen nog Joodse musici en artiesten optreden voor een uitsluitend Joods publiek. Vanaf 1943 werd de schouwburg gebruikt als verzamelplaats van waaruit de Joodse burgers werden getransporteerd naar Westerbork en vandaar naar Duitse concentratiekampen.

In 1958 werd beslist deze schouwburg als monument in te richten en op deze gedenkplaats werd op 4 mei 1962 de eeuwige vlam ontstoken.

Deze drie bezoekplaatsen liggen dicht bij elkaar in de voormalige Joodse wijk van Amsterdam.

Internetinfo: www.jhm.nl

Programma

07.30 uur: vertrek autobus parking Cultureel Centrum MSK
10.00 uur: aankomst Portugese Synagoge (sanitaire stop)
10.30 uur: rondleiding met gidsen in Synagoge (1 uur)
11.30 uur: vrij middagmaal/lunch in Amsterdam
14.00 uur: zelfstandig bezoek aan Joods Historisch Museum met audiogids
15.45 uur: vertrek naar Hollandsche Schouwburg te voet
16.00 uur: bezoek gedenkplaats Hollandsche Schouwburg
17.00 uur: einde bezoek Joods Amsterdam
17.15 uur: vertrek autobus naar Maaseik
19.30 uur: aankomst Cultureel Centrum Maaseik

dag/tijd: zaterdag 16 juni 2013

locatie: Amsterdam

inschrijven: voor 1 juni bij JAN RUTTEN

Tel. +32 89 811 942, jan_rutten@skynet.be

prijs: € 37, niet-leden € 40 inbegrepen zijn bus, entreegelden, gidsen, audio en fooi chauffeur.

Museumkaarthouders mogen € 12 aftrekken van de prijs. De musea liggen op korte wandelafstand van mekaar en horecagelegenheid ligt ook om de hoek (omgeving Waterlooplein).

"De DRAAD" door prof. Alex Vanneste op 10 september 2013 (om 19.30 uur!)

Aan de Belgisch-Nederlandse grens was het van bij het begin van de Eerste Wereldoorlog bijzonder druk - veel te druk naar de zin van de bezetter. Over de ganse lengte van de grens werden de Duitse grensbewakers vaak te grazen genomen door smokkelaars, spionnen, grensgangers, brievendragers, oorlogsvrijwilligers en anders verzetslui. Dan maar de grote middelen inzetten, dacht de Duitse staf.

Van Knokke tot aan het Drielandenpunt werd de grens met Nederland afgesloten door een onder elektrische stroom staande versperring die, daarenboven, ook nog streng bewaakt werd door niets ontziende schildwachten die meestal niet aarzelden om te schieten op wie het waagde te dicht bij de versperring te komen...

Allerlei motieven - vaderlandsliefde, maar soms ook geldgewin - leidden er evenwel toe dat tal van landgenoten een buitengewone creativiteit aan de dag legden, meer nog, dat zij getuigden van onnoemelijk veel moed en lef om de versperring te lijf te gaan om toch maar in Nederland te geraken.

De lezing gaat in op de redenen van de bouw van de elektrische versperring, het optrekken en de technische kenmerken ervan, de wijze waarop de Belgen alsnog deze levensgevaarlijke hindernis omzeilden - maar ook op de talrijke slachtoffers die vielen onder het Duitse vuur en de roekelozen die de dodende kracht van de toen nog nauwelijks gekende elektriciteit onderschatten. De lezing wordt ondersteund door uitgebreid origineel film- en fotomateriaal. Levenschte en boeiende avonturen, waarbij de werkelijkheid de fictie overtreft...

dag/tijd: dinsdag 10 september 2013 om 19.30 uur

locatie: De Beurs

inschrijven: niet nodig

prijs: voor leden € 3, voor niet-leden € 4

"Uitstap naar Zoutleeuw"

Zoutleeuw, verborgen parel, staat al lang op ons verlanglijstje.

Bijna nog Limburg, bij de beeldenstorm nipt gered, heeft het stadje verwonderlijk veel te bieden. Vroeger heette het "Leeuw", afgeleid van 'hlaiwa' (grafheuvel).

De toevoeging 'zout' kan te maken hebben met de toelating tot taksheffing die het stadje had.

Een aantal toevalligheden maakten van de plaats een goed bewaarde site: de voltooiing van de weg Brugge-Keulen, de bescherming van omringende moerassen, het bevaarbaar maken van de kleine Gete...

Toen de beeldenstorm losbarstte was het dit stadje dat ontglipte. Dit zorgde er voor dat veel kunstvoorwerpen bewaard bleven.

De latere geschiedenis is er een geweest van wisselvalligheden: bezetters, epidemiën, overstromingen.

In onze tijd lijkt Zoutleeuw op een dorp, maar zijn bouwkundig erfgoed getuigt van een groots verleden.

dag/tijd: zaterdag 14 september 2013

locatie: Zoutleeuw

inschrijven: Voor 5 september via Annie Metten of Jan Rutten (is echter afwezig van 25.8 tot 31.8). Klik op CONTACT voor adressen en telefoonnummers.

prijs: € 20 euro voor de leden, € 22 euro voor niet-leden. Hierin zijn inbegrepen: de reis, de gidsen en het toegangsgeld voor de kerk.

"Internationale Contactdag", 28 september 2013

Programma:

Veranstaltungsort: [Hotel Peters in Höngen](#), Heerstraße 1, 52538 Selfkant-Höngen

14:00 Uhr: Begrüßung mit Kaffee und Fla - Besprechung des Tagesprogramms

15:00 Uhr: Rundgang zu den ehem. Rittergütern am Saeffelbach - Rittergut Alfens - Gut „Einenberger“ - ehem. Villa Rustica - Rader Linde (aus der Ferne) - Rittergut Hegem - Rittergut Wammen (rückseitig) Die Länge des Rundganges beträgt ca. 2,5 km (evtl. +1km). Die Strecke führt fast ausschließlich über asphaltierte Wege. Trotzdem sollten Sie entsprechendes Schuhwerk und auch witterungsbedingte Kleidung (evtl. Regenschirme) einplanen. An verschiedenen Stellen werden kurze Erklärungen stattfinden.

Alternativprogramm bei schlechtem Wetter, wenn keine Wanderung stattfinden kann: - Besichtigung und Führung Millener Kirche und Propstei

17:00 Uhr: Abschlussgespräch im Hotel Peters anschließend gemeinsames Essen

Die Heimatvereinigung Selfkant wünscht allen Teilnehmern einen kontaktfreudigen und informativen Nachmittag.

dag/tijd: zaterdag 28 september 2013

locatie: Selfkant

inschrijven: slechts 20 plaatsen en enkel voor leden. Voor 18 september

bij Annie Metten (zie [CONTACT](#))

prijs: avondmaal € 20, drank niet inbegrepen

'Het leven van de frontsoldaat', de heer Rombout Nijssen

AANDACHT

Deze lezing gaat niet door in De Beurs.

Wij zijn welkom in zaal Waldorf van het kasteel te Wurfeld, Kapelweg 60, Maaseik.

Een schitterende omgeving met ruime aankomstmogelijkheden.

Onze reeks lezingen over de "Grote Oorlog" loopt naar zijn einde. De belangstelling was groot. Alvorens af te ronden met een weedaagse naar de Westhoek komt nog de lezing over het leven van de frontsoldaat.

Wie kan zich de gevoelens voorstellen van die jonge mannen, weggeplukt van hun vaders veld, die zonder of na summiere opleiding in de strijd werden geworpen. Elke familie heeft wel een lidaan het front gehad en voor velen was dit fataal. Hoe was hun leven (en sterven) werkelijk? Wat gebeurde achter het front? Was er contact met thuis? Werde men geïnformeerd?...

Onze spreker zou het kunnen weten. Als rijksarchivaris te Hasselt is ook hij druk bezig met het jaar 2014, het jaar waarin het begin van deze oorlog honderd jaar achter ons zal liggen, een oorlog waarna niets meer ooit hetzelfde zou zijn. Onze Pater Sangerskrieg heeft dit niet afgewacht.

dag/tijd: dinsdag 15 oktober om 20.00 uur

locatie: **Kasteel Wurfeld, Kapelweg 60, Maaseik**

inschrijven: niet nodig

prijs: leden 3 euro, niet-leden 4 euro

De "Interlimburgse boekenbeurs" is 20 jaar oud

"Interlimburgs" betekent dat de beurs betrekking heeft op het grondgebied van de **beide Limburgen en de Selfkant**.

Specifiek aan onze organisatie is dat het aanbod uitsluitend "**Limburgensia**" bevat: lectuur, kaarten, etsen, gravures en beeld- of geluidsdragers die ruim gezien betrekking hebben op het "Interlimburgs" land.

Deze beurs, die tweejaarlijks is, wordt georganiseerd door de Pater Sangerskring en wordt beperkt tot één dag. Ook naar het publiek zal er nadrukkelijk geadverteerd worden. De uitreiking van de tweejaarlijkse Pater Sangersprijs is gekoppeld aan dit evenement en wordt toegekend door de "**Maasketen Jan Van Eyck**" op vrijdag 25 oktober om 17.00 uur.

Standhouders op de ILB kunnen tafels huren voor hun verkoopstand. De tafels meten uniform 1,20 x 0,80 euro.

Voor de twee eerste tafels bedraagt de huur 12,5 euro per stuk. Vanaf drie tafels wordt dit 20 euro per stuk. Verder worden er geen kosten aangerekend!

Het voornaamste doel van de beurs is het bevorderen van het **grensoverschrijdende Limburggevoel** en het creëren van een trefpunt voor streekgenoten van welke kant van de grens dan ook. Iedereen is welkom op dit **trefpunt van streekgenoten** aan welke kant van de Maas dan ook

dag/tijd: zaterdag 26 oktober 2013 **van 10 tot 18 uur**

locatie: Zaal Van Eyck

Standhouders kunnen inschrijven **VOOR 10 OKTOBER**.

Klik [hier voor het inschrijvingsformulier](#)

Klik [hier voor een informatiefolder](#)

Op zaterdag 26 oktober 2013 wordt in Zaal van Eyck aan de Koning Albertlaan 23 in Maaseik voor de 15de keer de tweejaarlijkse Interlimburgse Boekenbeurs gehouden. Van 10.00 uur tot 18.00 uur kunnen liefhebbers van publicaties uit en over de beide Limburgen en de Duitse grensstreek, de Selfkant, daar terecht.

Aangezien de beurs slechts één dag wordt gehouden, verwachten de organisatoren op deze zaterdag een grote belangstelling. De organisatie ligt in handen van de Pater Sangerskring van Maaseik, in nauwe samenwerking met de Maasketen Jan van Eyck, het samenwerkingsverband van de Maaslandse Grensregios Duitsland, Nederland en België.

Grote reputatie

De Interlimburgse Boekenbeurs is uniek in zijn soort en geniet een grote reputatie bij de liefhebbers en verzamelaars van boeken, tijdschriften, brochures, stripverhalen en zelfs geluidsdragers over en uit de beide Limburgen en het Duitse grensgebied Selfkant en de Kreis Heinsberg. Tientallen standhouders, waaronder diverse antiquariaten staan garant voor een groot aanbod en een grote verscheidenheid aan actuele publicaties, maar ook van uitgaven die al de status antiquarisch hebben bereikt en dus moeilijk te verkrijgen zijn.

Van historie tot stripverhaal

Het bijzondere van de Interlimburgse Boekenbeurs is, dat zij uit de drie genoemde grensregios, naast een grote diversiteit aan publicaties, ook alle terreinen omvat waarop publicaties zijn verschenen. Naast boeken, brochures en tijdschriften over de plaatselijke, regionale en provinciale geschiedenis, komt ook de volkscultuur rijkelijk aan bod, net als kunstboeken en geschriften in de rijk gevarieerde streektaal, waaronder tal van stripverhalen. Voor dat brede aanbod van zogenaamde "Limburgensia" zorgen niet alleen bekende antiquariaten, maar ook een groot aantal heemkundeverenigingen, historische en volkskundige organisaties en tal van particulieren en verzamelaars die hun overcomplete exemplaren vaak tegen verlaagde prijzen aanbieden. Een niet te missen kans dus om de eigen collectie aan te vullen.

Pater Sangersprijs

De Prijs bekroont heemkundige verenigingen met verfrissende initiatieven die een regionale en grensoverschrijdende uitstraling hebben.

De uitreiking van de tweejaarlijkse Pater Sangersprijs is voor genodigden en blijft aan de organisatie van de Interlimburgse Boekenbeurs gekoppeld.

De viering gaat door op vrijdag 25 oktober in de feestzaal van het Stadhuis op de Markt van Maaseik.

De tweejaarlijkse Pater Sangersprijs wordt dit jaar uitgereikt aan de 'Vereniging Sittards Verleden'

De inleiding wordt verzorgd door de Heer Jan Creemers, Burgemeester van Maaseik. De laudatio wordt uitgesproken door de Heer Sjef Vink, lid van de jury. Daarna volgt de plechtige overhandiging aan de Bestuursleden van de Vereniging Sittards Verleden van het diploma gekalligrafeerd door de Heer René Vroomen, en van de ondersteuning voor de verenigingswerking door de Heer Frits Schrouff en mevrouw Lianne Coox, mecenasen van de Prijs.

Genodigden moeten hun aanwezigheid vooraf melden, met opgave van het aantal deelnemers, voor 16 oktober a.s. via j.knoors@kpnplanet.nl of via +31 464 857 206, via joshenckens@teletraffic.be of via +32 494 786 665.

Met ondersteuning door het Stadsbestuur van Maaseik.

'Joden in Limburg' door de heer Jos Henckens

De Joden, een ver volk met een geheimzinnige godsdienst.
Of nog Israël, in conflict met de Palestijnen, gelukkig niet in onze buurt.
Joden in Limburg? Enkele tientallen vermoedt men.
Waarom zo weinig?

Waarom tijdens de Tweede Wereldoorlog zoveel?!
Wat was hun lot geweest, wat wachtte hen in Limburg, en wat daarna?
Hoe stonden de Limburgers tegenover deze mensen, toen? ... en later?

Het meest dramatische oorlogsverhaal raakte begraven onder de militaire verhalen en de dagelijkse miserie van de oorlog, onder de collaboratie en het verzet, onder de trauma's van velen en het moeizame oprabbelen na de oorlog.

Vergeten, maar om nooit te vergeten.
Ons zal dat niet meer overkomen!
Of toch?

Jos Henckens, leraar Geschiedenis aan het Koninklijk Atheneum van Overpelt en voorzitter van onze Kring, duidt u dit indringend verhaal.

dag/tijd: donderdag 28 november om 20.00 uur
locatie: De Beurs, Markt 7 te Maaseik
inschrijven: niet nodig
prijs: leden 2 euro, niet-leden 3 euro